KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.7.2013
COM(2013) 554 final

2013/0268 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Kontekst ogólny

W rozporządzeniu Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych („rozporządzenie Bruksela I") określono zasady regulujące międzynarodową jurysdykcję sądów państw członkowskich oraz zasady zapobiegające równoległym postępowaniom przed sądami w różnych państwach członkowskich. W rozporządzeniu określono również zasady uznawania i wykonywania orzeczeń sądów krajowych w innych państwach członkowskich. Rozporządzenie to obejmuje, poza innymi kwestiami, spory w dziedzinie praw własności intelektualnej, włącznie z patentami. W dniu 12 grudnia 2012 r. przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych[1] („rozporządzenie Bruksela I (wersja przekształcona)"), przekształcające rozporządzenie (WE) nr 44/2001. Rozporządzenie (UE) nr 1215/2012 wejdzie w życie w dniu 10 stycznia 2015 r.

W grudniu 2012 r. osiągnięto porozumienie w sprawie tak zwanego „pakietu patentowego" – inicjatywy legislacyjnej składającej się z dwóch rozporządzeń[2] („jednolite rozporządzenia patentowe") oraz z międzynarodowego porozumienia („Porozumienie w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego", „Porozumienie JSP"), dające podstawy do utworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w Unii Europejskiej.

Jednolite rozporządzenia patentowe przyjęto w ramach wzmocnionej współpracy obejmującej 25 państw członkowskich (wszystkie państwa członkowskie oprócz Włoch i Hiszpanii). Porozumienie JSP podpisała w dniu 19 lutego 2013 r. większość państw członkowskich. Z chwilą wejścia w życie rozporządzeń będzie możliwe otrzymanie patentu europejskiego o jednolitym skutku – będzie to dokument gwarantujący jednolitą ochronę wynalazku w 25 państwach członkowskich, wydawany zgodnie z zasadą kompleksowej obsługi, zapewniający przewagę cenową i zmniejszający obciążenia administracyjne.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 Porozumienia JSP nie może ono wejść w życie przed wejściem w życie poprawki do rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona) regulującego związek między obydwoma instrumentami. Cel tych poprawek jest dwojaki. Po pierwsze, jest nim zapewnienie zgodności między Porozumieniem JSP i rozporządzeniem Bruksela I (wersja przekształcona), po drugie, rozwiązanie kwestii dotyczącej zasad jurysdykcji obejmującej pozwanych w państwach nienależących do Unii Europejskiej.

W dniu 15 października 2012 r. trzy państwa członkowskie będące umawiającymi się stronami Traktatu z dnia 31 marca 1965 r., dotyczącego ustanowienia Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu i jego statutu podpisały protokół modyfikujący wspomniany traktat. Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu jest sądem wspólnym dla Belgii, Luksemburga i Niderlandów, którego zadaniem jest zapewnienie jednolitego stosowania zasad wspólnych dla państw Beneluksu, dotyczących różnych kwestii, takich jak własność intelektualna (w

[1] Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s.1.

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2012 wprowadzające wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej, Dz.U. L X; Rozporządzenie Rady (UE) nr 1260/2012 wprowadzające wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w odniesieniu do mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń, Dz.U. L.

szczególności określone rodzaje praw związanych ze znakami towarowymi, modelami i wzorami). Do dziś zadania Trybunału Beneluksu polegają głównie na wydawaniu orzeczeń wstępnych dotyczących interpretacji tych zasad. Niemniej jednak protokół z 2012 r. stwarza możliwość rozszerzenia kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu, tak by objęły one kompetencje jurysdykcyjne w szczególnych sprawach, wchodzących w zakres rozporządzenia Bruksela I. W tym celu należy dokonać przeglądu odrębnych umów między państwami członkowskimi Beneluksu dotyczących konkretnych zagadnień; taki przegląd spowoduje rzeczywiste przeniesienie jurysdykcji z sądów krajowych do Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu. W związku z tym protokół do traktatu Beneluksu, wymaga, podobnie jak Protokół JSP, wprowadzenia poprawki do rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona), której celem będzie, po pierwsze, zapewnienie zgodności między zmienionym traktatem a rozporządzeniem Bruksela I (wersja przekształcona), po drugie, rozwiązanie problemu braku wspólnych zasad jurysdykcji dotyczących pozwanych z państw niebędących członkami Unii Europejskiej.

1.2. Podstawa i cele wniosku

Celem niniejszego wniosku jest, po pierwsze, umożliwienie wejścia w życie Porozumienia JSP. Zgodnie z art. 89 ust. 1 Porozumienia JSP wejście w życie porozumienia zależy od zmiany rozporządzenia (WE) nr 1215/2012. Ponadto, celem wniosku jest zapewnienie zgodności tego porozumienia oraz protokołu do traktatu Beneluksu z 1965 r. z rozporządzeniem Bruksela I..

Jednolity Sąd Patentowy będzie sądem wspólnym dla określonych państw członkowskich i będzie podlegał takim samym zobowiązaniom w ramach prawa UE, jak każdy inny sąd krajowy. Jednolity Sąd Patentowy będzie posiadał wyłączną kompetencję, a co za tym idzie zastąpi sądy krajowe, w sprawach wchodzących w zakres Porozumienia JSP. Porozumienie JSP reguluje wewnętrzny podział kompetencji między różnymi oddziałami Jednolitego Sądu Patentowego oraz wykonywanie orzeczeń Jednolitego Sądu Patentowego w umawiających się państwach członkowskich. Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu jest również sądem wspólnym dla niektórych państw członkowskich i będzie posiadał kompetencje jurysdykcyjne w sprawach, które zostaną określone przez zainteresowane umawiające się państwa członkowskie.

W celu zapewnienia wspólnego i spójnego stosowania wspomnianego wyżej Porozumienia i protokołu oraz rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona) należy rozwiązać następujące kwestie wynikające z rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona):

1. wyjaśnić w tekście rozporządzenia, że Jednolity Sąd Patentowy oraz Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu są „sądami” w rozumieniu rozporządzenia Bruksela I;
2. wyjaśnić sposób funkcjonowania zasad dotyczących jurysdykcji w odniesieniu do Jednolitego Sądu Patentowego oraz Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu dotyczących pozwanych mających miejsce zamieszkania w państwach członkowskich; przyjąć jednolite zasady międzynarodowej jurysdykcji dotyczące pozwanych z krajów trzecich w postępowaniach przeciwko nim, zawisłych przed Jednolitym Sądem Patentowym oraz Trybunałem Sprawiedliwości Beneluksu w sytuacjach, gdy rozporządzenie Bruksela I nie określa takich zasad, natomiast odsyła do prawa krajowego;
3. określić stosowanie zasad co do zawisłości sporu i powództw powiązanych w odniesieniu do Jednolitego Sądu Patentowego i Trybunału Sprawiedliwości

Beneluksu z jednej strony i sądów krajowych państw członkowskich, które nie są umawiającymi się stronami odpowiednich porozumień międzynarodowych, z drugiej strony; określić sposób funkcjonowania tych zasad w okresie przejściowym, o którym mowa w art. 83 ust. 1 Porozumienia JSP; oraz

4. wyjaśnić sposób funkcjonowania zasad dotyczących uznawania i wykonywania orzeczeń w stosunkach między państwami członkowskimi, które są umawiającymi się stronami odpowiednich porozumień międzynarodowych i między tymi, które nie są.

Szczegółowe wyjaśnienie dotyczące kwestii, które należy rozwiązać, zamieszczono w pkt 3 poniżej („Aspekty prawne wniosku").

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Pakiet patentowy był przedmiotem szeroko zakrojonych konsultacji poprzedzających jego przyjęcie. Konsultacje wykazały szerokie poparcie nie tylko dla wprowadzenia jednolitego patentu, lecz również dla utworzenia jednolitego systemu jurysdykcyjnego. Niniejszy wniosek umożliwia wejście w życie Porozumienia JSP, co przewiduje art. 89 ust. 1 tego porozumienia. Ponieważ protokół zmieniający Traktat z 1965 r. dotyczący Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu obejmuje identyczne kwestie co Porozumienie JSP, obydwu zmian należy dokonać w tym samym czasie. Odnośnie do zasad jurysdykcyjnych dotyczących pozwanych z państw trzecich, szerokiej oceny tej kwestii dokonano w ocenie wpływu Komisji towarzyszącej wnioskowi ustawodawczemu zmieniającemu rozporządzenie (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych („Bruksela I")[3]. Ocena dotyczyła ogólnej harmonizacji jurysdykcji obejmującej pozwanych z państw trzecich; wnioski przedstawione w tej ocenie tym bardziej odnoszą się do ograniczonej harmonizacji przewidzianej w niniejszym wniosku.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Zaproponowano następujące zmiany do rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona):

- przepisy dotyczące związku między Porozumieniem JSP i protokołem do traktatu Beneluksu z 1965 r. z jednej strony i rozporządzeniem Bruksela I z drugiej strony;
- przepisy będące uzupełnieniem zasad dotyczących jednolitej jurysdykcji w stosunku do pozwanych z państw trzecich w sporach cywilnych i handlowych zawisłych przed Jednolitym Sądem Patentowym oraz Trybunałem Sprawiedliwości Beneluksu w sprawach objętych Porozumieniem JSP lub protokołem do traktatu Beneluksu z 1965 r.

Zmiany te zebrano w czterech nowych przepisach: art. 71a do art. 71d rozporządzenia Bruksela I.

3.1. Wyraźne zdefiniowanie Jednolitego Sądu Patentowego oraz Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu jako „sądów" w rozumieniu rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona)

W wyniku wewnętrznego podziału kompetencji w Jednolitym Sądzie Patentowym rozpatrzenie sprawy dotyczącej pozwanego mogłoby nastąpić w oddziale, którego siedziba nie mieści się w państwie członkowskim, w którym znajduje się sąd wyznaczony na

[3] SEC(2010) 1547 wersja ostateczna z 14.12.2010.

podstawie zasad rozporządzenia Bruksela I. Na przykład pozwany z Holandii, który spodziewa się, że zostanie pozwany w swoim miejscu zamieszkania na podstawie art. 4 ust. 1 rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona) może zostać pozwany przed odpowiednim oddziałem centralnym, regionalnym lub lokalnym, który może znajdować się we Francji, Niemczech lub Zjednoczonym Królestwie (lub w każdym innym państwie członkowskim, w zależności od tego, czy powstaną w nich oddziały regionalne lub lokalne). Ma to również znaczenie gdy pozwany posiada miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w państwie członkowskim, które nie jest umawiającą się stroną Porozumienia JSP (np. licencjobiorca mający miejsce zamieszkania w Hiszpanii, który musiał wykonać zobowiązanie w ramach umowy licencyjnej w Holandii; postępowanie toczy się w niemieckim oddziale centralnym, zamiast w Holandii, będącej miejscem wykonania zobowiązania). Podobnie w wyniku przeniesienia kompetencji do Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu, rozpatrzenie sprawy dotyczącej pozwanego, włączając w to pozwanych z państw członkowskich niebędących umawiającymi się stronami, mogłoby nastąpić przed sądem, którego siedziba nie mieści się w państwie członkowskim, w którym znajduje się sąd wskazany na podstawie zasad rozporządzenia Bruksela I. Podczas gdy art. 71 rozporządzenia Bruksela I dopuszcza już istniejące konwencje dotyczące spraw szczególnych, nie zezwala na zawieranie żadnych nowych konwencji tego rodzaju. W wyniku tego niezbędne jest wyjaśnienie, że zarówno Jednolity Sąd Patentowy, jak i Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu należy uważać za sądy państwa członkowskiego w rozumieniu rozporządzenia Bruksela I, zapewniając w ten sposób, aby rozporządzenie to w pełni stosowało się do tych sądów.

Rozporządzenie Bruksela I (wersja przekształcona) nie zawiera definicji terminu „sąd”. Ogranicza się, w art. 3, do wymienienia pewnych konkretnych organów w ramach pojęcia „sądu” dla celów funkcjonowania rozporządzenia Bruksela I. Niemniej jednak w motywie 11 wyjaśniono, że termin „sąd” należy rozumieć jako obejmujący sądy i trybunały wspólne dla kilku państw członkowskich. Motyw 11 bezpośrednio odnosi się do Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu, w zakresie, w jakim sprawuje on jurysdykcję w sprawach wchodzących w zakres rozporządzenia Bruksela I. Motyw 11 wyjaśnia, że orzeczenia wydane przez takie wspólne sądy należy uznawać i wykonywać zgodnie z rozporządzeniem Bruksela I. Niemniej jednak, motyw ten nie ma charakteru wiążącego i nie może zapewnić zgodności o wystarczającym stopniu pewności prawa poszczególnych międzynarodowych porozumień z rozporządzeniem Bruksela I (wersja przekształcona), w szczególności jego art. 71. Dlatego też niezbędna jest odpowiednia zmiana ustawodawcza. Zmiana ta jest zgodna z podejściem zastosowanym w przypadku węgierskiego notariusza i szwedzkiej służby komorniczej, o których mowa w art. 3 rozporządzenia; dotyczy ona w szczególności Jednolitego Sądu Patentowego oraz Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu jako wchodzących w zakres pojęcia „sądu” zawartego w rozporządzeniu. Ze względu na czytelność, wszelkie niezbędne zmiany dotyczące porozumień JSP i Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu połączono w czterech nowych przepisach (nowe art. 71a do art. 71d.

Wyjaśniając, że Jednolity Sąd Patentowy oraz Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu należy uważać za „sądy” w rozumieniu rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona), zapewni się, aby międzynarodowa jurysdykcja tych sądów została określona w rozporządzeniu Bruksela I; w szczególności zapewnione zostanie, że pozwani, którzy spodziewaliby się, że zostaną pozwani w konkretnym państwie członkowskim na podstawie przepisów rozporządzenia Bruksela I, będą mogli zostać pozwani przed oddziałem Jednolitego Sądu Patentowego lub Trybunałem Sprawiedliwości Beneluksu, który znajduje się w innym państwie członkowskim niż sądy krajowe wyznaczone na podstawie rozporządzenia Bruksela I. Pewność i przewidywalność prawa dla pozwanych wymagają, aby tę zmianę jurysdykcji terytorialnej jasno określono w tekście rozporządzenia Bruksela I.

3.2. Funkcjonowanie zasad dotyczących jurysdykcji w odniesieniu do Jednolitego Sądu Patentowego oraz Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu, z jednej strony, a sądów państw członkowskich, które nie są umawiającymi się stronami Porozumienia JSP lub protokołu do traktatu Beneluksu z 1965 r., z drugiej strony

Aby zapewnić pełną przejrzystość wspólnego i spójnego stosowania odpowiednich porozumień międzynarodowych oraz rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona), w rozporządzeniu należy określić, w jaki sposób zasady jurysdykcji wynikające z tego rozporządzenia mają zastosowanie do Jednolitego Sądu Patentowego oraz do Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu, w taki sam sposób jak art. 71 rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona) stosuje się do innych międzynarodowych konwencji dotyczących poszczególnych kwestii. Podobne wyjaśnienia można znaleźć na przykład w art. 64 i art. 67 konwencji lugańskiej z 2007 r. o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych.

Dlatego też nowa zasada, o której mowa w art. 71b akapit pierwszy, stanowi, że Jednolity Sąd Patentowy oraz Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu będą mieć jurysdykcję w każdym przypadku, gdy sąd krajowy jednego z umawiających się państw członkowskich posiadałby jurysdykcję w oparciu o zasady rozporządzenia Bruksela I. *A contrario*, Jednolity Sąd Patentowy oraz Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu nie będą posiadać jurysdykcji w przypadkach, gdy żaden sąd krajowy umawiającego się państwa członkowskiego nie posiada jurysdykcji zgodnie z rozporządzeniem Bruksela I (na przykład, gdy jurysdykcja zgodnie z rozporządzeniem Bruksela I należałaby do sądów nieumawiających się państw członkowskich).

3.3. Uzupełnienie zasad jurysdykcyjnych w odniesieniu do pozwanych z państw trzecich

Zgodnie z art. 31 Porozumienia JSP, międzynarodową jurysdykcję Jednolitego Sądu Patentowego określa się na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1215/2012 lub, w stosownych przypadkach, na podstawie Konwencji o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (konwencja lugańska). Niemniej jednak, o ile rozporządzenie Bruksela I (wersja przekształcona) oraz konwencja lugańska z 2007 r. określają jurysdykcję poprzez odwołanie do prawa krajowego (zob. art. 6 tego rozporządzenia i art. 4 konwencji lugańskiej), nie wskazano, które zasady należy stosować, aby określić jurysdykcję sądów wspólnych dla kilku państw członkowskich, takich jak Jednolity Sąd Patentowy i Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu. Ponadto, odesłanie do tego lub innego systemu prawa krajowego w odniesieniu do kilku oddziałów Jednolitego Sądu Patentowego spowodowałoby nierówny dostęp do sprawiedliwości w jednolitym systemie jurysdykcyjnym, czego nie można uzasadnić żadnym obiektywnym powodem.

Podobny problem wystąpił już w rozporządzeniu w sprawie znaku towarowego (rozporządzenie Rady (WE) nr 207/2009 w sprawie wspólnotowego znaku towarowego) oraz w rozporządzeniu w sprawie wzorów (rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 w sprawie wzorów wspólnotowych), z których każde zawiera pełny zestaw jednolitych zasad dotyczących jurysdykcji obejmującej pozwanych z państw trzecich.

Dlatego też konieczne jest uzupełnienie zasad dotyczących jurysdykcji w rozporządzeniu Bruksela I (wersja przekształcona) w sprawach, które znajdą się w zakresie kompetencji Jednolitego Sądu Patentowego i Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu i które będą dotyczyć pozwanych mających miejsce zamieszkania w państwach nienależących do Unii Europejskiej. Jednolite zasady jurysdykcji są już stosowane w niektórych sytuacjach (takich jak wyłączna jurysdykcja w odniesieniu do rejestracji i ważności patentów lub w przypadku umów

dotyczących właściwości sądu), ale istnieją też sytuacje, w których nie mają one zastosowania (takie jak postępowania dotyczące naruszenia patentu, porozumienia licencyjne w przypadku braku umowy dotyczącej właściwości sądu).

Dlatego też nowy wniosek w art. 71b akapit drugi rozszerza zasady dotyczące jurysdykcji zawarte w rozporządzeniu na spory, w których uczestniczą pozwani z państw trzecich, posiadający miejsce zamieszkania w państwach trzecich. Ponadto zapewnia się jurysdykcję Jednolitego Sądu Patentowego i Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu obejmującą stosowanie środków tymczasowych, włącznie ze środkami ochronnymi, nawet gdy sądy państw trzecich są właściwe do orzekania co do istoty sprawy. Rozszerzenie to będzie miało zastosowanie bez uszczerbku dla Porozumienia między Wspólnotą Europejską a Danią z 2005 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania oraz wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, które już reguluje sytuacje duńskich pozwanych oraz do konwencji lugańskiej z 2007 r. w tej samej sprawie, która już reguluje sytuację pozwanych szwajcarskich, norweskich i islandzkich.

W wyniku tego rozszerzenia zostanie zapewniony dostęp do Jednolitego Sądu Patentowego i Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu w sytuacjach, gdy pozwany nie ma miejsca zamieszkania w państwie członkowskim UE, skoro taki dostęp jest zapewniony w sytuacjach, gdy pozwany ma miejsce zamieszkania w państwie członkowskim UE. Ponadto dostęp taki jest zagwarantowany niezależnie od tego, przed którą instancją lub oddziałem Jednolitego Sądu Patentowego nastąpi rozpoznanie sprawy.

Ponadto nowy wniosek w art. 71b akapit trzeci ustanawia jedno dodatkową możliwość wyboru sądu, przed którym nastąpi rozstrzygnięcie sporów dotyczących pozwanych posiadających miejsce zamieszkania poza UE. Wniosek przewiduje, że przeciwko pozwanemu spoza UE można wytoczyć powództwo w miejscu, w którym usytuowane są należące do niego ruchomości, pod warunkiem, że ich wartość nie jest nieznaczna w porównaniu z wartością przedmiotu sporu i że spór jest w wystarczającym stopniu powiązany z państwem członkowskim, w którym znajduje się sąd, przed który wytoczono powództwo. Kryterium usytuowania majątku równoważy nieobecność pozwanego na terytorium Unii. Zasada taka istnieje obecnie w wielu państwach członkowskich. Jej zaletą jest fakt, że orzeczenie może zostać wykonane w państwie, w którym zostało wydane. Zasada ta również lepiej wpisuje się w ogólny charakter rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona), niż inne zasady dotyczące jurysdykcji dodatkowej, takie jak zasady określone we wspomnianych wyżej rozporządzeniach w sprawie znaku towarowego i w sprawie wzorów, które dopuszczają w szczególności wniesienie powództwa przeciwko pozwanym z państw trzecich do sądów państw członkowskich, w których miejsce zamieszkania posiada powód (*forum actoris*). Kryterium majątku może zagwarantować jurysdykcję Jednolitego Sądu Patentowego i Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu w sytuacjach, w których rozporządzenie rozszerzające zasady jurysdykcji jej nie ustanawia, a gdzie tego rodzaju jurysdykcja byłaby właściwa. Na przykład w odniesieniu do Jednolitego Sądu Patentowego, jurysdykcja oparta na kryterium majątku zagwarantowałaby, że sąd ten miałby jurysdykcję wobec pozwanego tureckiego naruszającego patent europejski obejmujący kilka państw członkowskich UE oraz Turcję.

3.4. Funkcjonowanie zasad dotyczących zawisłości sporu i powództw powiązanych w odniesieniu do Jednolitego Sądu Patentowego i Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu, z jednej strony, i sądów państw członkowskich, które nie są umawiającymi się stronami Porozumienia JSP lub protokołu do traktatu Beneluksu z 1965 r., z drugiej strony

Nowa zasada określona w art. 71c stanowi ponadto, że zasady dotyczące zawisłości sporu i powództw powiązanych zawarte w rozporządzeniu Bruksela I (wersja przekształcona) mają zastosowanie w stosunkach między Jednolitym Sądem Patentowym lub Trybunałem Sprawiedliwości Beneluksu, z jednej strony, a sądami państw członkowskich, które nie są umawiającymi się stronami, z drugiej strony. Wreszcie artykuł ten stanowi także, że zasady zawarte w rozporządzeniu Bruksela I (wersja przekształcona) mają zastosowanie, gdy w okresie przejściowym, o którym mowa w art. 83 ust. 1 Porozumienia JSP, powództwo zostanie wniesione do Jednolitego Sądu Patentowego z jednej strony i do sądów krajowych umawiających się państw członkowskich tego porozumienia z drugiej strony.

3.5. Funkcjonowanie zasad dotyczących uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych między państwami członkowskimi, które ratyfikowały Porozumienie JSP, a państwami członkowskimi, które go nie ratyfikowały

Aby zapewnić pełną przejrzystość wspólnego i spójnego stosowania odpowiednich porozumień międzynarodowych oraz rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona), w rozporządzeniu należy określić, w jaki sposób stosuje się zasady dotyczące uznawania i wykonywania orzeczeń wynikające z tego rozporządzenia w stosunkach między państwami członkowskimi będącymi umawiającymi się stronami odpowiednich porozumień międzynarodowych, a państwami członkowskimi, które nie są umawiającymi się stronami tych porozumień. Podobne przepisy znajdują się w art. 71 rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona) w odniesieniu do innych konwencji międzynarodowych dotyczących konkretnych kwestii oraz w art. 64 i art. 67 konwencji lugańskiej z 2007 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania oraz wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych.

Dlatego też nowy art. 71d reguluje uznawanie i wykonywanie orzeczeń Jednolitego Sądu Patentowego i Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu w państwach członkowskich, które nie są umawiającymi się stronami odpowiednich porozumień międzynarodowych oraz uznawanie i wykonywanie orzeczeń wydawanych w państwach członkowskich, które nie są umawiającymi się stronami tego rodzaju porozumień, w sprawach nimi objętych, które powinny być uznane i wykonane w państwach członkowskich, będących umawiającymi się stronami tych porozumień międzynarodowych.

2013/0268 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 67 ust. 4 oraz art. 81 ust. 2 lit. a), c) oraz e),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[4],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W dniu 19 lutego 2013 r. niektóre państwa członkowskie podpisały Porozumienie w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego. Porozumienie stanowi, że wchodzi ono w życie w pierwszym dniu czwartego miesiąca po dacie wejścia w życie zmian do rozporządzenia (UE) nr 1215/2012 dotyczących jego związku z tym porozumieniem.

(2) W dniu 15 października 2012 r. trzy państwa członkowskie, które są umawiającymi się stronami Traktatu z dnia 31 marca 1965 r. dotyczącego ustanowienia Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu i jego statutu podpisały protokół zmieniający wspomniany traktat, stwarzając w ten sposób możliwość przyznania określonych kompetencji jurysdykcyjnych Trybunałowi Sprawiedliwości Beneluksu w konkretnych sprawach objętych zakresem rozporządzenia (UE) nr 1215/2012.

(3) Niezbędne jest uregulowanie stosunku między wyżej wspomnianymi międzynarodowymi porozumieniami a rozporządzeniem (UE) nr 1215/2012.

(4) Jednolity Sąd Patentowy i Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu należy uznawać za sądy w rozumieniu tego rozporządzenia celem zagwarantowania pewności i przewidywalności prawa pozwanym, którzy mogą zostać pozwani przed te sądy w państwie członkowskim innym niż państwo wyznaczone na podstawie zasad tego rozporządzenia.

(5) Jednolity Sąd Patentowy i Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu powinny być w stanie wykonywać jurysdykcję w odniesieniu do pozwanych nieposiadających miejsca zamieszkania w którymkolwiek państwie członkowskim. Dlatego też w odniesieniu do spraw objętych jurysdykcją Jednolitego Sądu Patentowego i Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu, zasady wspomnianego rozporządzenia powinny mieć zastosowanie do pozwanych posiadających miejsce zamieszkania w krajach niebędących państwami członkowskimi UE. Obowiązujące przepisy dotyczące

[4] Dz.U. C […] z […], s. […].

jurysdykcji zapewniają ścisłe powiązanie postępowania, do którego odnosi się niniejsze rozporządzenie, z terytorium państwa członkowskiego, co uzasadnia rozciągnięcie ich na pozwanych niezależnie od miejsca ich zamieszkania. Ponadto rozporządzenie to powinno określać przypadki, w których Jednolity Sąd Patentowy i Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu mogą wykonywać jurysdykcje dodatkową.

(6) Zasady tego rozporządzenia dotyczące zawisłości sporu i powództw powiązanych, których celem jest zapobieganie występowaniu równoległych postępowań i sprzecznych ze sobą orzeczeń, powinny mieć zastosowanie w przypadkach, gdy powództwo wytoczono przed sądami państw członkowskich, w których stosują się wyżej wspomniane międzynarodowe porozumienia oraz przed sądami państw członkowskich, w których te porozumienia nie mają zastosowania.

(7) Zasady tego rozporządzenia dotyczące zawisłości sporu i powództw powiązanych powinny mieć również zastosowanie w okresie przejściowym, o którym mowa w art. 83 ust. 1 Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, gdy powództwa dotyczące określonego rodzaju sporów dotyczących patentów europejskich są wnoszone do Jednolitego Sądu Patentowego z jednej strony i do sądu krajowego państwa członkowskiego będącego stroną Porozumienia JSP z drugiej strony.

(8) Orzeczenia wydawane przez Jednolity Sąd Patentowy i Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu należy uznawać i wykonywać w państwach członkowskich niebędących stronami odpowiednich porozumień międzynarodowych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

(9) Orzeczenia wydawane przez sądy państw członkowskich, które nie są umawiającymi się stronami odpowiednich porozumień międzynarodowych, powinny w dalszym ciągu być uznawane i wykonywane w pozostałych państwach członkowskich, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

(10) Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w tym samym czasie co rozporządzenie (UE) nr 1215/2012, aby umożliwić odpowiednie wejście w życie Porozumienia JSP oraz skuteczne przeniesienie kompetencji do Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu.

(11) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 1215/2012,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

(1) W rozporządzeniu (UE) nr 1215/2012 na końcu motywu 14 dodaje się następujące nowe zdanie:

„Zasady jednolitej jurysdykcji powinny mieć zastosowanie również bez względu na miejsce zamieszkania pozwanego w przypadkach, gdy sądy wspólne dla kilku państw członkowskich wykonują jurysdykcję w sprawach wchodzących w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia.”;

(2) W rozporządzeniu (UE) nr 1215/2012 dodaje się art. 71a, 71b, 71c i 71d w brzmieniu:

„Artykuł 71a

1. Dla celów niniejszego rozporządzenia sąd wspólny dla kilku państw członkowskich (zwany dalej „wspólnym sądem”) jest sądem państwa członkowskiego w sytuacji, gdy zgodnie z ustanawiającym go porozumieniem

wykonuje on jurysdykcję w sprawach cywilnych i handlowych w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.

2. Dla celów niniejszego rozporządzenia obydwa niżej wymienione sądy są sądami wspólnymi:

a) Jednolity Sąd Patentowy ustanowiony na mocy Porozumienia o Jednolitym Sądzie Patentowym, podpisanym w dniu 19 lutego 2013 r. (zwanego dalej „Porozumieniem JSP");

b) Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu ustanowiony na mocy Traktatu z dnia 31 marca 1965 r. dotyczącego ustanowienia Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu i jego statutu (zwanego dalej „Porozumieniem Beneluksu").

Artykuł 71b

Jurysdykcję wspólnego sądu określa się w sposób następujący:

1. Wspólny sąd ma jurysdykcję w sytuacji, gdy na mocy niniejszego rozporządzenia sądy państwa członkowskiego będącego stroną porozumienia ustanawiającego dany wspólny sąd mają jurysdykcję w sprawie wchodzącej w zakres tego porozumienia.

2. W przypadku gdy pozwany nie posiada miejsca zamieszkania w państwie członkowskim, natomiast niniejsze rozporządzenie w inny sposób nie obejmuje go jurysdykcją, przepisy Działu II stosuje się tak, jakby pozwany posiadał miejsce zamieszkania w państwie członkowskim. Artykuł 35 stosuje się nawet wówczas, gdy sądy państw niebędących członkami UE mają jurysdykcję w zakresie orzekania co do istoty sprawy.

3. W przypadku gdy pozwany nie posiada miejsca zamieszkania w państwie członkowskim i żaden sąd państwa członkowskiego nie ma jurysdykcji na mocy niniejszego rozporządzenia, pozwanego można pozwać do wspólnego sądu, w przypadku gdy:

a) majątek pozwanego znajduje się w państwie członkowskim będącym stroną porozumienia ustanawiającego dany wspólny sąd;

b) wartość majątku nie jest nieznaczna w porównaniu z wartością przedmiotu sporu;

c) spór jest w wystarczającym stopniu powiązany z państwem członkowskim będącym stroną porozumienia ustanawiającego dany wspólny sąd.

Artykuł 71c

1. Art. 29–32 stosuje się, gdy postępowanie wszczęto we wspólnym sądzie oraz w sądzie państwa członkowskiego, które nie jest stroną porozumienia ustanawiającego ten wspólny sąd.

2. Art.29–32 stosuje się w przypadku, gdy w okresie przejściowym, o którym mowa w art. 83 ust. 1 Porozumienia JSP, postępowanie wszczęto w Jednolitym Sądzie Patentowym oraz w sądzie państwa członkowskiego, będącego stroną Porozumienia JSP.

Artykuł 71d

W sprawach dotyczących uznawania i wykonywania orzeczeń, niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do uznawania i wykonywania:

a) orzeczeń wydawanych przez Jednolity Sąd Patentowy lub Trybunał Sprawiedliwości Beneluksu, które powinny zostać uznane i wykonane w państwach członkowskich, które nie są umawiającymi się stronami Porozumienia JSP lub Porozumienia Beneluksu; oraz

b) orzeczeń wydawanych przez sądy państw członkowskich, niebędących umawiającymi się stronami Porozumienia JSP lub Porozumienia Beneluksu, które powinny zostać uznane i wykonane w państwach członkowskich, będących umawiającymi się stronami tych porozumień.";

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 10 stycznia 2015 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*